

Магістр 1 курсу
факультету економічної інформатики ХНЕУ

ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ПЕРЕХІДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація. Визначено основні проблеми моделювання банківської діяльності в умовах перехідної економіки. Обґрунтовано необхідність застосування методів моделювання для ефективного управління банківською діяльністю. Перелічено основні завдання, які необхідно вирішити із залученням апарату методів економіко-математичного моделювання.

Аннотация. Определены основные проблемы моделирования банковской деятельности в переходной экономике. Обоснована необходимость применения методов моделирования для эффективного управления банковской деятельностью. Перечислены основные задания, которые необходимо решить с привлечением аппарата методов экономико-математического моделирования.

Annotation. The basic problems of modelling banking activity in transitional economy are defined, the necessity of application of modelling methods for effective management of banking activity is proved. The main tasks to be solved with the assistance of the machine methods of economic and mathematical modelling are listed.

Ключові слова: модель, банківська діяльність, безпека банку.

У наш час банківська система України переживає глибокі зміни. Вона є однією з найважливіших і невід'ємних структур ринкової економіки. Розвиток діяльності банків є необхідною умовою реального створення ринкового механізму. При цьому банки, проводячи грошові розрахунки, кредитують господарство, виступаючи посередниками в перерозподілі капіталів, суттєво підвищують загальну ефективність виробництва, сприяють зростанню продуктивності суспільної праці.

Надійна банківська й фінансова система є основним стрижнем у розвитку й успішному функціонуванні ринкової економіки, а також необхідною передумовою зростання й стабільності економіки в цілому. Ця система є основою, що мобілізує й розподіляє заощадження суспільства й полегшує його повсякденні операції. Отже, хоча структурний підхід від централізованої планованої й контрольованої економіки до економіки, що функціонує відповідно до ринкових принципів, містить у собі багато елементів, найголовніше – створити надійну банківську й фінансову систему. Побудова такого банківського механізму можлива лише шляхом відновлення втрачених раціональних принципів функціонування кредитних установ, прийнятих у цивілізованому світі, тих, що спираються на багатотисячолітній досвід ринкових фінансових структур, а також використання нових технологій у системі банківських розрахунків.

Також не варто забувати про забезпечення економічної безпеки банку.

Забезпечення економічної безпеки банку – це процес досягнення стану захищеності економічних інтересів банку, що проявляються в ході реалізації його статутних цілей і завдань, і полягає в створенні сприятливих умов для реалізації всіх передбачених статутом видів банківської діяльності [1]. Рівень забезпечення економічної безпеки банку визначається загальноприйнятими критеріями його надійності, а також іншими показниками, що характеризують його здатність протистояти різним негативним явищам.

Сучасна модернізація банківської діяльності неможлива без інтенсивного впровадження останніх досягнень науково-технічного прогресу в банківську справу, освоєння новітньої електронно-обчислювальної техніки, застосування економіко-математичного моделювання. У діяльності банків західних країн практично не залишилося таких областей і видів операцій, куди б не втрутились математичний аналіз, комп'ютери й інша електронна техніка [2]. Сучасний закордонний досвід може бути корисним у справі розвитку автоматизації банківської діяльності в нашій країні. Однак у час, коли створена величезна кількість комерційних банків, переможцями в конкурентній боротьбі будуть ті, хто повністю змінить свою діяльність відповідно до сучасних інформаційних технологій. Добитися збільшення продуктивності праці, поліпшити якість обслуговування клієнтів, оптимальним чином спланувати свою діяльність і в підсумку підвищити конкурентоспроможність неможливо без використання останніх досягнень в області інформаційних технологій і математичного моделювання.

Економіко-математичне моделювання необхідно застосовувати для вирішення таких завдань:

- дослідження особливостей банківської діяльності в перехідній економіці, аналіз показників, що характеризують результати діяльності комерційних банків, дослідження методів аналізу діяльності банків;
- дослідження й аналіз базових математичних моделей, застосовуваних у банківській діяльності;
- дослідження методів оцінки банківського ризику неповернення вкладених коштів і показників об'єкта розміщення ресурсів, що визначають величину банківського ризику;
- розробка моделей оцінки ризикованості об'єкта розміщення ресурсів банку;
- розробка моделей оптимального розміщення засобів комерційним банком;

визначення інформаційних ресурсів для банківської діяльності, дослідження структури сучасного інформаційного ринку й особливостей його розвитку в умовах перехідного періоду;

дослідження підходів до інтеграції програмного забезпечення банківської діяльності; розробка експертної системи прогнозування фінансовогосподарської діяльності позичальника, що дозволяє мінімізувати ризик неповернення кредитів і формувати оптимальну кредитну політику банку.

Необхідно ширше використовувати математичні моделі для підтримки стабільності депозитної бази, а саме: при визначенні середнього строку зберігання вкладеної гривні й рівня осідання засобів у внесках; при розрахунку ресурсів для довгострокового кредитування; тісніше погоджувати депозитний відсоток з кон'юктурою на ринку кредитних ресурсів і темпами інфляції; активніше впроваджувати нові депозитні інструменти, зокрема депозитні сертифікати.

Наук. керівн. Чернова Н. Л.

Література: 1. Архипов А. Экономическая безопасность: оценки, проблемы, способы обеспечения / А. Архипов, А. Городецкий, Б. Михайлов // Вопросы экономики. – 2008. – № 6. 2. Кириченко О. А. Економічна безпека банківської системи України в умовах глобальної фінансової кризи / О. А. Кириченко, С. В. Мелесик // Актуальні проблеми економіки : науковий економічний журнал. – 2009. – № 8. – С. 223–232.